

N:o 17.

Ank. till Riksd. kansli den 5 maj 1892, kl. 5 e. m.

Memorial, angående ny aflöningsstat för tjenstemän och vaktmästare vid Tumba bruk.

Enligt en af Rikets Ständer år 1860 fastställd och ännu i hufvudsakligaste delar gällande stat, som finnes i särskild bilaga härvid fogad, är aflöningen för Tumba bruks tjenstemän bestämd att utgå dels i kontanta medel, dels i naturaförmåner, såsom spannmål af flera slag, ved, ljus, hö och halm. Då likväl numera tjenstemännen icke hålla några husdjur, utan hafva funnit med sin fördel mer förenligt att vid den närbelägna jernvägsstationen, der god tillförsel eger rum, köpa så väl mjölk som andra förnödenheter, blifver följdén, att å ena sidan bruket med anledning af bestämmelserna i staten är nödsakadt inköpa spannmål, hö och halm, för hvilka artiklars förvarande nödiga magasin och lador måste finnas och af bruket underhållas, samt att å andra sidan vederbörande löntagare sedermera få besväret att sälja hvad dem sålunda tilldelats.

Att sådant är olämpligt, torde vara uppenbart, och hufvudsakligen till följd häraf har af fullmäktige uppgjorts förslag till ny stat, hvaruti, förutom bostäder, ej andra naturaförmåner ingå än ved samt trädgård och potatisland.

I den framställning i ämnet, hvarmed fullmäktige till utskottet inkommit, hafva fullmäktige, med redogörelse för nuvarande förhållanden

och de, sedan 1860 års stat fastställdes, i densamma inträffade förändringar, meddelat,

att 2:dre bokhållaretjensten indrogs 1865 och att i stället anslogos 850 kronor till kontorsbiträde åt förvaltaren, hvilken summa af 1874 års Riksdag höjdes till högst kronor 1,000: —;

att ett personligt lönetillägg af 200 kronor beviljades af 1874 års Riksdag åt nuvarande skolläraren Lagerblad;

att byggmästarearfvodet 375 kronor upphörde vid verkmästaren Bladin år 1879 beviljad afsked; samt

att, efter iakttagande af dessa ändringar och sedan naturaförmånerna, undantagandes veden, blifvit förvandlade i penningar med beräkning af hvad de enligt sistlidet års räkenskaper kostat bruket i inköp, och hvilket motsvarar medelpriset under de sista tio åren, nu gällande lönestat upptager följande aflöningsförmåner:

<i>Förvaltaren:</i> lön	kr. 2,400: —		
arfvode	» 750: —		
naturaförmåner	» 734: 93	kr. 3,884: 93	
jemte 20 famnar ved, trädgård och åkerjord.			
<i>Verkmästaren:</i> lön	kr. 2,133: 33		
naturaförmåner	» 360: 81	» 2,494: 14	
jemte 16 famnar ved, trädgård och potatisland.			
<i>bokhållaren:</i> lön	kr. 1,600: —		
arfvode	» 150: —		
naturaförmåner	» 342: 78	» 2,092: 78	
jemte 12 famnar ved, trädgård och åkerstycke.			
<i>Kontorsbiträde</i> åt förvaltaren		» 1,000: —	
<i>Pappersmästaren:</i> lön	kr. 900: —		
arfvode	» 150: —		
naturaförmåner	» 360: 81		
personligt lönetilläg	» 500: —	» 1,910: 81	
jemte 12 famnar ved, trädgård och potatisland.			
<i>Skolläraren:</i> lön	kr. 450: —		
arfvode för söndagsskolan	» 150: —		
naturaförmåner	» 178: 80		
personligt lönetilläg	» 200: —	» 978: 80	
			Transport kr. 12,361: 46

	Transport kr. 12,361: 46	
Läkaren: arfvode.....	» 900: —	
		Säger kr. 13,261: 46,
hvertill kommer för		
Vaktmästaren: lön.....	kr. 800: —	
naturaförmåner.....	» 18: 02 » 818: 02	
jemte 3 famnar ved.		Summa kr. 14,079: 48,

kommande enligt de för innevarande år gällande inköpspris för naturaprestationerna nyssnämnda belopp att ökas med 334 kronor 64 öre löne-
staten för detta år sålunda att uppgå till 14,414 kronor 12 öre.

I afseende å det förslag till reglering af aflöningsförhållandena vid Tumba, som fullmäktige på grund häraf till utskottet afgifvit, hafva fullmäktige till en början erinrat, att, som tjenstemännen vid bruket enligt gällande bestämmelser äro antagna endast på förordnande tills vidare, lönerna synas fortfarande såsom hittills böra bestämmas utan några ålders-
tillägg, hvaremot fullmäktige föreslagit aflönings fördelning i lön och
tjenstgöringspenningar, hvilka senare afstås, då tjensteman af en eller annan
orsak är hindrad att sin tjenst förrätta och ej särskilda skäl förefinnas för
deras bibehållande under ledigheten; yttrande fullmäktige i öfrigt följande:

»I fråga om de särskilda tjenstemännen hafva fullmäktige, hvad först
beträffar *förvaltaren*, hvars inkomster beräknades till 3,884 kronor 93 öre,
ansett sig böra föreslå hans kontanta aflöning till i jernadt tal 4,000
kronor eller i lön 3,000 kronor och i tjenstgöringspenningar 1,000 kronor,
hvilket visserligen synes innebära någon förhöjning, som dock motverkas
deraf, att han får afstå en del af sin åkerjord till plats för nya arbetare-
bostäder.

Verkmästarens aflöningsförmåner uppgingo enligt sistlidet års pris till
2,494 kronor 14 öre. Då denne tjensteman skall, i likhet med förvaltaren,
vara en tekniskt bildad man, och liknande befattningar vid andra inrätt-
ningar i allmänhet torde vara ganska väl aflönade, anse fullmäktige att
dennes aflöning bör något höjas, synnerligast som förutvarande verk-
mästaren Bladin åtnjöt så väl, på sätt ofvan omnämnts, ett årligt bygg-
mästarearfvode af 375 kronor som ock ett personligt lönetillägg af 800
kronor, så att till följd häraf hans aflöningsförmåner öfverstege den nu-
varande tjensteinnehafvarens med 1,175 kronor; och föreslå fullmäktige
fördenskull verkmästarens lön till..... kr. 2,000: —
och tjenstgöringspenningar till..... » 800: —

eller tillsammans kr. 2,800: —

Af den 1:ste bokhållaren tillagda åkerjord kommer en del att tagas i anspråk för de nya arbetarebostäderna, hvadan motsvarande tillökning torde böra honom beredas på sådant sätt, att aflöningen, beräknad till kr. 2,092: 78, höjes till sammanlagdt 2,200 kronor, deraf i lön 1,500 kronor och i tjänstgöringspenningar 700 kronor.

Vidare och hvad beträffar *pappersmästaren* förekommer, att denne vid sistlidet års riksdag beviljades ett personligt lönetillägg af 500 kronor, och då med afseende å hans ansvarsfulla befattning, med hvilken är för- enad kontroll å tillverkningen, aflöningen utan detta tillägg är under nu- varande förhållanden för ringa, föreslå fullmäktige, att, med upphörande af detta personliga lönetillskott, pappersmästarens ordinarie aflöning be- stämmas till lön kr. 1,400: —
och tjänstgöringspenningar » 600: —

Kr. 2,000: —

Vidkommande deremot *skolläraren*, som jemväl har ett af Riksdagen beviljadt personligt lönetillägg af 200 kronor, anse fullmäktige, att det- samma ej bör tilläggas den ordinarie lönen utan såsom förut särskildt utgå och att hans aflöningsförmåner, som sistlidet år beräknades till sam- manlagdt 978 kronor 80 öre, jemkas så, att desamma komma att utgöra i

lön	kr. 500: —
tjänstgöringspenningar	» 150: —
arfvode för söndagsskolan	» 150: —
personligt arfvode	» 200: —

eller tillsammans kr. 1,000: —

I afseende å läkarens arfvode, utgörande ett årligt belopp af 900 kronor, äfvensom hvad beträffar det i § 94 af bankoreglementet omförmälda till bruksförvaltaren för aflönande af ett biträde vid kontorsgöromålen an- visade belopp af högst 1,000 kronor årligen, anse fullmäktige någon än- dring af bestämmelserna härom ej af behovet påkallad.

Hvad slutligen angår den för brukets räkning anstälde och å dess stat uppförde vaktmästare, som har sin tjänstgöring i Stockholm, der han mottager och fortskaffar brukets tillverkningar och ingående requisitioner samt ombesörjer åtskilliga andra för brukets räkning förekommande upp- drag, hemställa fullmäktige, att denne måtte i aflöningsförmåner likställas med vaktmästarne vid hufvudkontoret.»

I enlighet med dessa förslag och under erinran, att nuvarande ved- anslag, med undantag hvad beträffar sådant till vaktmästaren, äro bibe- hållna, och att annan inskränkning ej vidtagits i afseende å vederbörandes

rätt att begagna vissa trädgårdsland och åkerjord än som föranledes af behovet af område för de nya arbetarebostäderna, hafva fullmäktige hemställt om fastställande af ny stat för Tumba bruks tjenstemän och vaktmästare och dervid särskildt yttrat: »Vid jemförelse mellan hvad enligt ofvan gjorda uträkningar på grund af nu gällande bestämmelser utgått under de två sista åren och den föreslagna nya staten visar sig, att densamma, när vaktmästarens aflöning ej medtages i beräkning, skulle medföra en förhöjning hvad beträffar 1891 af kronor 638: 54 och för innevarande år af blott 303 kronor 90 öre, och torde, när fråga är att vinna en önskvärd reglering af otjenliga aflöningsförhållanden, denna obetydliga förhöjning ej vara af beskaffenhet att föranleda till någon vidare erinran, synnerligast när i betraktande tages, att den nuvarande aflöningsstaten är mer än 30 år gammal och att penningens köpkraft nu är mindre än då, samt att Tumba bruks nettobehållning, som år 1860 utgjorde 32,604 kronor 42 öre och 1861 kronor 8,711 kronor 63 öre, sedan nämnda tidpunkt mer än fördubblats, i det att vinsten för år 1890 belöpte sig till omkring 68,000 kronor och för år 1891 kan beräknas komma att uppgå till nära nog samma belopp.»

Efter pröfning af detta ärende har utskottet, med afseende å hvad fullmäktige anfört, funnit sig i enlighet med deras förslag böra hos Riksdagen hemställa,

att följande nya stat för Tumba bruks tjenstemän och vaktmästare måtte, med tillämpning från och med nästa års början, fastställas, nemligen:

<i>Förvaltaren: lön</i>	kr. 3,000: —	
tjenstgöringspenningar...	» 1,000: —	kr. 4,000: —
20 famnar ved samt		
trädgårdar, innehållande 49,37 ar,		
åkerjord, » 1,45 hektar.		
<i>bokhållaren: lön</i>	kr. 1,500: —	
tjenstgöringspenningar ..	» 700: —	kr. 2,200: —
12 famnar ved samt		
trädgård, innehållande 9,71 ar,		
åkerjord » 7,09 »		
<i>Kontorsbiträde</i> åt förvaltaren, högst	» 1,000: —	
<i>Verkmästaren: lön</i> ..	kr. 2,000: —	
tjenstgöringspenningar...	» 800: —	» 2,800: —
		<u>Transport kr. 10,000: —</u>

	Transport kr. 10,000: —
16 famnar ved samt	
trädgård, innehållande 23,14 ar,	
åkerjord » 13,88 »	
<i>Pappersmästaren: lön</i>	kr. 1,400: —
tjenstgöringspenningar ..	» 600: — » 2,000: —
12 famnar ved samt	
trädgård, innehållande 11,187 ar,	
åkerjord » 16,97 »	
<i>Skolläraren: lön</i>	kr. 500: —
tjenstgöringspenningar ..	» 150: —
arfvode för söndagsskolan »	150: —
personligt arfvode	» 200: — » 1,000: —
8 famnar ved.	
<i>Läkaren: arfvode</i>	» 900: —
	<u>Summa kr. 13,900: —,</u>

hvertill kommer:

Vaktmästaren med aflöning och öfriga förmåner i enlighet med för vaktmästarne vid hufvudkontoret gällande bestämmelser.

Anmärkning: Veden skall bestå af blandad tall och gran.

Stockholm den 5 maj 1892.

På utskottets vägnar:

G. S. ÅKERHIELM.

Bilaga.

Aflöningsstat för Tumba bruk, fastställd af Riksdagen år 1860.

<i>Förvaltaren:</i> lön	rdr	2,400: —	
arfvode	»	750: —	rdr 3,150: —
<i>naturaförmåner:</i>			
9 tunnor råg			
6 » malt			
20 famnar ved			
6 L \mathcal{L} ljus			
4 tunnor hafre			
533 L \mathcal{L} hö			
360 L \mathcal{L} halm			
1 trädgård, innehållande	10	kappland	
1 » »	22	»	
1 åkerstycke »	2	tunnland $1\frac{3}{4}$	kappland
1 » »	1	» $12\frac{1}{2}$	»
1 » »		2	»
<i>Förste bokhållaren:</i> lön	rdr	1,600: —	
arfvode	»	150: —	rdr 1,750: —
<i>naturaförmåner:</i>			
6 tunnor råg			
4 » malt			
12 famnar ved			
3 L \mathcal{L} ljus			
182 $\frac{1}{2}$ L \mathcal{L} hö			
100 L \mathcal{L} halm			
1 trädgård, innehållande	9	kappland	
1 åkerstycke »	28	»	
<i>Andre bokhållaren:</i> lön	rdr	800: —	
arfvode	»	150: —	rdr 950: —
			Transport rdr 5,850: —

Transport rdr 5,850: —

naturaförmåner:

5 tunnor råg
 3 » malt
 6 famnar ved
 2 L ℓ ljus
 1 potatisland, innehållande 6 kappland

Verkmästaren: lön rdr 2,133: 33

personelt för nuvarande innehafvaren af
 verkmästarebefattningen, K. J. Bladin,
 i egenskap af brukets byggmästare ... » 375: — rdr 2,508: 33

naturaförmåner:

6 tunnor råg
 4 » malt
 16 famnar ved
 5 L ℓ ljus
 182 $\frac{1}{2}$ L ℓ hö
 100 L ℓ halm
 1 trädgård, innehållande 15 kappland
 1 potatisland » 9 »

Pappersmästaren: lön rdr 900: —

arfvode » 150: — rdr 1,050: —

naturaförmåner:

6 tunnor råg
 4 » malt
 12 famnar ved
 5 L ℓ ljus
 182 $\frac{1}{2}$ L ℓ hö
 100 L ℓ halm
 1 trädgård, innehållande 4 $\frac{1}{2}$ kappland
 1 » » 2 $\frac{3}{4}$ »
 1 täppa » 5 »
 1 » » 6 »

Skolläraren: lön rdr 450: —

arfvode för undervisning i söndagsskolan » 150: — rdr 600: —

Transport rdr 10,008: 33

Transport rdr 10,008: 33

naturaförmåner:

5 tunnor råg
 3 » malt
 8 famnar ved
 2 L \mathcal{L} ljus

Bruksläkaren rdr 900: —

Vaktmästaren: lön » 800: —

naturaförmåner:

3 famnar ved
 2 L \mathcal{L} ljus

Anmärkning:

Veden skall bestå af blandad tall och gran och lju-
 sen af talg

 Summa rmt rdr 11,708: 33.